

Dönem: 23

Yasama Yılı: 3

TBMM

(S. Sayısı: 381)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/527)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe, esas olarak da Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü

7/2/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1524/599

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 4/2/2008 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, çeşitli pazarlara giriş şansını da getiren doğrudan yabancı yatırımları taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişiminin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 79 ülke ile anılan anlaşma imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının esasları aşağıda özet halinde sunulmaktadır:

1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları yaratmak,
2. Türkiye ve Oman'da yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,
3. Her iki ülkede, özel teşebbüsle devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/527

Karar No.: 150

13 Mayıs 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 7/2/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 21/2/2008 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına ilişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 7/5/2009 tarihli 26 ıncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Taraf ülkelerde Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlar,
- Tarafların, diğer taraf ülke yatırımcılarının yatırımlarına, kendi ülke yatırımcılarının veya üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarına uygulanan kurallardan daha az elverişli kurallar uygulamaması,
- Taraf ülkelerin anlaşma kapsamında bulunan yatırımları ancak kamu yararı ile ve ayrımcılık gözetmeksizin, piyasa değeri ödenerek kamulaştırabilmesi,
- Yatırımcıların yatırımlardan elde ettiği gelirleri serbestçe transfer edebilmesi,
- Bir taraf ülke ile diğer taraf ülke yatırımcısı arasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklarda çözüm usulü,
- Anlaşma kapsamında taraf ülkeler arasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözüm usulü,
- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi konularında düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Oman'ın devam eden kalkınma programları çerçevesinde Türk müteahhit şirketlerine önemli fırsatlar ortaya çıkardığı,
- Anlaşmanın onay sürecinin tamamlanmasının iki ülke arasındaki ticari faaliyetlerin gelişmesi açısından önem taşıdığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan ve Manisa Milletvekili Mehmet Çerçi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Kâtip	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Karabük	Şanlıurfa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>İlhan Kesici</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Kütahya	Malatya	Manisa
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Metin Ergun</i>	<i>Necip Taylan</i>	
Muğla	Tekirdağ	
	(Bu Raporun Özel Sözcüsü)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE OMAN SULTANLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI
TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 4 Şubat 2007 tarihinde Muskat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE OMAN SULTANLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI
TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1 - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köy İşleri Bakanı V.

N. Çubukçu

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
OMAN SULTANLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti bundan sonra "Akit Taraflar" ve her birisi "Akit Taraf" olarak anılacaklardır.

İki ülke arasındaki mevcut ekonomik işbirliğini karşılıklı yararlarına olmak üzere genişletmek ve güçlendirmek ve bir Akit Taraf yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımlarını artırmasını teşvik edici koşulları yaratmak arzusu ile,

Yatırımların teşviki ve korunmasının ekonomik kalkınmaları çıkarına iki ülke arasındaki iş girişimlerinin ve sermaye ve teknoloji transferinin canlanmasına yardım edeceğini kabul ederek;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 **Tanımlar**

İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından:

1. "Yatırım" terimi, ülkesine yatırımı kabul eden Akit Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yatırım olarak gerçekleştirilmiş, her türlü malvarlığı anlamına gelir, ve özellikle, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, aşağıdakileri içerir:

(a) ülkesinde sözkonusu mülkün bulunduğu Akit Tarafın kanunlarına ve mevzuatına uygun olarak tanımlanmış taşınır ve taşınmaz mallar yanında ipotek, haciz ve benzer hakları gibi diğer aynı haklar ;

(b) hisseler, hisse senetleri üzerindeki getiriler ve şirketlerde mevcut diğer benzer şekillerdeki paylar;

(c) gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(d) patentler, sınai tasarımlar, teknik prosesler gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, peştemaliye, know-how ve diğer benzer haklar;

(e) doğal kaynakların aranması, çıkarılması, işlenmesi veya işletilmesine yönelik imtiyazlarını da kapsayacak şekilde, kanunla veya sözleşmeyle verilmiş iş imtiyazları.

Anılan terim, ülkesinde yatırım yapılan Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılmış tüm doğrudan yatırımları ifade eder. "Yatırım" terimi işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra bir Akit Tarafın ülkesinde yapılmış tüm yatırımları kapsar.

Varlıkların yatırıldığı veya yeniden yatırıldığı biçimdeki herhangi bir değişiklik, bu gibi bir değişikliğin ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın mevzuatı ile çelişmediği sürece, bunların yatırım olarak nitelendirilmesini etkilemez.

2. "Yatırımcı" terimi:

(a) yürürlükteki hukuklarına göre Akit Taraflardan her birinin vatandaşlığı statüsünü kazanmış gerçek kişileri,

(b) Akit Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna göre kurulmuş ve genel idare merkezleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan, şirketleri, firmaları ya da iş ortaklıklarını ifade eder.

3. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan veya idari ve teknik hizmetlere yapılan yatırımları da içermek üzere gelirlerin tekrar yatırılması ile elde edilen ve kar, royaltiler, sermaye kazançları, faiz ve ücretleri ifade eder.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak, Türk ülkesini, karasuları yanında Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka göre tabii kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla üzerinde egemenlik veya kaza hakkının bulunduğu deniz alanlarını,

(b) Oman Sultanlığı ile ilgili olarak, Oman Sultanlığı'nın ülkesi ve ülkesine ait adalar, karasuları da dahil olmak üzere, Oman Sultanlığı'nın üzerinde uluslararası hukuka uygun olarak deniz yatağı ve altındaki toprak ve üzerinde yer alan sulardaki doğal kaynakların araştırılması ve işletilmesine yönelik egemenlik haklarının bulunduğu karasuları dışındaki herhangi bir bölgeyi ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, yatırımları ve bunlarla bağlantılı faaliyetleri, herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda, kanun ve nizamları çerçevesinde ülkesine kabul edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara, hangisi daha elverişli ise, kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda uygulanandan, daha az elverişli olmayan bir muameleyi kanun ve nizamları çerçevesinde tanıır.

3. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına, sözkonusu yatırımcının yatırımlarının yönetimi, sürdürülmesi, işlemesi, faydalanılması veya elden çıkarılması ile ilgili olarak, hangisi yatırımcı için daha elverişli ise, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına tanıdığından daha az elverişli olmayan bir muamele tanıır.

4. Akit Tarafların, yabancıların ülkeye giriş, geçici ikamet ve istihdamı ile ilgili kanun ve nizamlarına tabi olarak,

a) her bir Akit Tarafın vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Akit Tarafın bir yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına,

b) bir Akit Tarafın yürürlükteki kanun ve nizamlarına uygun olarak yasal bir şekilde kurulan ve diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımları olan şirketlerin kendi seçimleri olan üst düzey idari ve teknik personeli tabiyetlerine bakılmaksızın istihdam etmelerine izin verilecektir.

5. İşbu Madde'nin hükümleri bir Akit Tarafın diğer Akit Tarafın yatırımcılarına, önceki Akit Tarafça tamamen veya genel olarak vergilendirme ile ilgili herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme sebebiyle tanımış olduğu herhangi bir muamele, tercih veya ayrıcalığın faydalarını tanımakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

6. İşbu Anlaşma'nın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok kayırılan ulus muamelesi hükümleri, her bir Akit Tarafın bir gümrük birliğine, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya bir serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına veya şirketlerine, bu gibi bir birliğin, ortak pazarın veya serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmayacaktır.

MADDE 3

Millileştirme ve Kamulaştırma

1. Akit Taraflardan birinin vatandaşları veya şirketlerince yapılmış yatırımlar diğer Akit Tarafın ülkesinde tam ve eksiksiz korumadan faydalanır.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde kamu yararı amacıyla, ayrımcı olmayacak biçimde, yürürlükteki hukuk çerçevesinde ve işbu Anlaşmanın 2'inci Maddesinde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında millileştirilmeyecek, kamulaştırılmayacak veya millileştirme veya kamulaştırmaya eşit etkide işlemlere (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır) konu edilmeyecektir.

3. Alınabilecek herhangi bir kamulaştırma tedbiri, yatırımın kamulaştırma kararının ilan edilmesinden veya kamu tarafından öğrenildiği zamandan hemen önceki adil piyasa değeri üzerinden hesap edilecek bir miktarda hızlı, yeterli ve etkin tazminatı gerektirecektir. Piyasa değerinin hazır olarak belirlenemediği durumlarda, tazminat genel olarak kabul görmüş değerlendirme ilkelerine ve, diğerleri arasında, yatırılmış sermaye, amortisman, kaynağına geri gönderilen sermaye, yerine koyma değeri ve diğer ilgili faktörler hesaba katılarak oluşturulan adil ilkelere göre belirlenecektir.

a. Oman Sultanlığı ülkesindeki Türk yatırımları ile ilgili olarak: tazminat kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar kamulaştırılan yatırımın yapılmış olduğu para birimine uygulanacak cari LIBOR oranı üzerinde faiz içerecektir.

b. Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesindeki Oman yatırımlarıyla ilgili olarak: tazminat ödemesinin gecikmesi halinde, bu gibi bir oran kanun tarafından belirlenmemiş ise, tazminat kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar üzerinde taraflarca arasında anlaşılmış geçerli bir oran üzerinden faiz içerecektir

Söz konusu tazminat, etkin olarak gerçekleştirilebilir olacak, gecikme olmaksızın ödenecek ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

MADDE 4
Zararlar için Tazminat

1. Yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde meydana gelen savaş, veya diğer herhangi bir silahlı çatışma, devrim, olağanüstü hal veya ayaklanma nedeniyle zarara uğrayan bir Akit Tarafın yatırımcıları, sözkonusu yatırımcı için hangisi daha elverişli ise, ülkesinde yukarıda sayılan durumlar yaşanan Akit Tarafın kendi yatırımcılarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü devlet vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığından daha az elverişli olmayan bir muameleden faydalanacaklardır.

2. İşbu Madde'nin 1. paragrafının hükümleri diğer Akit Tarafın ülkesinde 1. paragrafta belirtilen herhangi bir durumda aşağıdakilerden kaynaklanan sebeplerle zarar gören bir Akit Tarafın yatırımcılarına uygulanacaktır:

- (a) ülkesinde 1.paragrafta belirtilen durumlar yaşanan Akit Tarafın güçleri veya yetkilileri tarafından sözkonusu yatırımcının malvarlıklarına el konması, veya
- (b) sözkonusu yatırımcının malvarlıklarının, ülkesinde 1. paragrafta belirtilen durumlar yaşanan Akit Tarafın güçleri veya yetkililerince, silahlı çatışma neticesinde olmadığı veya durum gerektirmediği halde tahrip edilmesi.

MADDE 5
Transferler

1. Ülkesinde diğer Akit Tarafın yatırımcılarınca yatırım yapılmış bulunan her bir Akit Taraf, bu yatırımcıların mali yükümlülüklerini yerine getirmelerinin ardından aşağıda sıralananların serbestçe transfer edilmesini güvence altına alır:

- (a) gelirler,
- (b) düzenli olarak sözleşmeye bağlanmış yatırımlar ile ilgili kredilerin geri ödemesi,
- (c) yatırılmış sermayeden kaynaklanan sermaye kazançları da dahil olmak üzere, yatırımın kısmen veya tamamen tasfiyesinden elde edilen bedeller veya kamulaştırma bedeli;
- (d) 3. ve 4. Maddelerde tanımlandığı şekilde kamulaştırma veya zararlar için ödenen tazminat,
- (e) onaylanmış bir yatırımın sonucu olarak diğer Akit Tarafın ülkesinde çalışmasına izin verilmiş her bir Akit Tarafın yatırımcılarının kazançları,
- (f) sermaye ve mevcut yatırımların sürdürülmesi, artırılması veya genişletilmesi amacıyla kullanılmış diğer ek meblağlar,

(g) bir yatırım uyuşmazlığının çözümünden kaynaklanan ödemeler,

(h) diğer Akit Tarafın vatandaşlarının ve bir yatırımla bağlantılı olarak çalışmasına izin verilmiş herhangi bir üçüncü devletin vatandaşlarının ücretleri ve diğer alacakları.

2. Transferler, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle yapılacaktır.

MADDE 6

Halefiyet

1. Eğer bir Akit Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar, işbu Anlaşmanın 9. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE 7

Özel Taahhütler

Bir Akit Tarafça diğer Akit Tarafın yatırımcıları ile ilgili olarak verilmiş özel bir taahhüdün konusu olmuş yatırımlar, işbu Anlaşma'nın hükümlerine hanel gelmeksizin işbu Anlaşma'dan daha elverişli hükümler içermekte olan sözkonusu taahhüdün şartları çerçevesinde idare edilir.

MADDE 8

Diğer Kuralların Uygulanması

Eğer Akit Taraflardan birinin kanunları veya uluslararası hukuk çerçevesinde mevcut veya işbu Anlaşmaya ek olarak Akit Taraflar arasında tesis edilmiş yükümlülükleri, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muameleyi öngören genel veya özgül kurallar ihtiva ediyorsa, bu gibi kurallar daha elverişli oldukları ölçüye kadar işbu Anlaşmadan üstün olacaktır.

MADDE 9

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca, iyi niyetli karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesi; veya

(b) Uluslararası tahkim:

- (i) Her iki Tarafın da bu Sözleşmeye imzacı olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkezi (ICSID),
- (ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL),
- (iii) Paris Uluslararası Ticaret Odası (ICC) tahkim mahkemesi veya uyuşmazlığın taraflarının üzerinde anlaşıldığı diğer bir uyuşmazlık çözümü şekli.

3. Eğer sözkonusu uyuşmazlık 2. paragraf uyarınca Akit Tarafın yetkili mahkemesine sunulmuş ise, uyuşmazlığın tarafı olan yatırımcı aynı zamanda uluslararası tahkim yolunu izleyemez. Eğer uyuşmazlık tahkime sunulmuş ise, tahkim kararı bağlayıcı olacak ve anılan Sözleşmenin öngördüğünün dışında herhangi bir temyiz veya çözüm yöntemine konu edilmeyecektir. Tahkim kararı iç hukuka uygun olarak yerine getirilir.

4. İşbu Madde'nin 2. paragraf hükümlerine rağmen;

- (a) yalnızca Oman Sultanlığı'nın ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili mevzuatına uygun olarak yasal olarak kabul edilmiş ve etkin olarak başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID) veya Akit Taraflarca üzerinde mutabık kalınan diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasının yetkisine tabi olacaktır.

- (b) gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar, tamamen yatırım ülkesinde yapılmış olan Akit Tarafın yetkisine tabidir ve bu sebeple bu uyuşmazlıklar Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya 'diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlıkların çözümü mekanizmasına sunulmaz; ve
- (c) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin 64. Maddesi ile ilgili olarak:

"Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin yorumu veya uygulanması ile ilgili olarak Akit Taraflar arasında ortaya çıkabilecek ve müzakereler yoluyla çözümlenememiş herhangi bir uyuşmazlık ancak her iki Akit Tarafın rızası ile Uluslararası Adalet Divanı'na sunulabilir.

5. Bir uyuşmazlığın tarafı olan bir Akit Taraf tahkim muamelelerinin veya bir tahkim kararının yerine getirilmesinin herhangi bir aşaması sırasında uyuşmazlığın diğer tarafı olan yatırımcının bir garanti veya sigorta sözleşmesinden dolayı zararının tamamını veya bir kısmını kapsayan bir tazminat almış olmasını bir itiraz sebebi olarak ileri sürmeyecektir.

6. Tahkim Kararları, uyuşmazlığın bütün tarafları için bağlayıcı ve kesin olacaktır. Her bir Akit Taraf, sözkonusu tahkim kararını ulusal hukukuna göre yerine getirmeye kendini adar.

MADDE 10

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili aralarındaki her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık Akit Taraflardan birinin talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, her bir Akit Taraf birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Akit Taraf, Uluslararası Adalet Divanı Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın sağlanmaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti-hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 9. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeysen, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE 11

Uygulama Alanı

Bu Anlaşma Akit Taraflardan birinin ülkesinde, ulusal kanun ve nizamlarına uygun olarak, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra diğer Akit Tarafın yatırımcılarınca yapılmış doğrudan yatırımlara uygulanır. Bununla birlikte, bu Anlaşma yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkmış herhangi bir uyuşmazlığa uygulanmaz.

MADDE 12
Yürürlüğe Girme

1. Bu Anlaşma Akit Taraflardan herbirinin diğerine işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli yasal gerekliliklerin yerine getirildiğini diplomatik kanallar vasıtasıyla bildirdiği tarihten bir sonraki itibariyle yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve Akit Taraflardan biri tarafından Anlaşmanın hitamından en az bir yıl önce yazılı olarak yürürlükten kaldırılmadığı sürece eşit bir süre daha veya süreler için yürürlükte kalmaya devam eder.
3. Bu Anlaşma Akit Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Akit Taraflardan her birinin diğer Akit Tarafa bu gibi bir değişikliği yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili gerekliliklerin tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girer.
4. Bu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan yatırımlar ile ilgili olarak, bu Anlaşmanın 1. Madde'den 12. Madde'ye kadar olan hükümleri, Anlaşmanın sona erme tarihinden itibaren ilave bir on beş yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Bu Anlaşma aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından yetkilendirilmiş temsilcilerce huzurlarında imzalanmıştır.

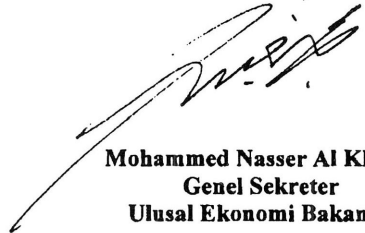
İki kopya olarak, Muscat'da, 4 Subat 2007 tarihinde / Hicri ~~Muharrem~~ 16, 1428 Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde her biri eşit asıllar olmak üzere imzalanmıştır. Yorumda uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

OMAN SULTANLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

- 9. 3. 1

Beşir Atalay
Devlet Bakanı

Mohammed Nasser Al Khasibi
Genel Sekreter
Ulusal Ekonomi Bakanlığı

